

Asia: VN/9898/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jätelain ja merenkulun ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Pääasiallinen sisältö

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 1 (Asian tausta ja valmistelu)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 2 (SUP-direktiivin tavoitteet ja pääasiallinen sisältö)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

Kosmetiikka- ja hygienieollisuus ry edustaa kosmetiikka- ja henkilökohtaisten hygienia tuotteiden sekä pesu- ja puhdistusaineiden valmistajia ja maahantuojia. SUP-direktiivi (EU) 2019/904 koskee toimialtamme kertakäyttöisiä esikosteutettuja kuluttajakäyttöön tarkoitettuja kosteuspyyhkeitä.

Pidämme SUP-direktiivin tavoitteita vähentää roskaantumisen aiheuttamia haittoja kannatettavana. Direktiivi on kuitenkin poikkeuksellinen siinä suhteessa, että tiettyjen tuotteiden tuottajat maksavat ihmisten aiheuttamasta roskaamisesta, mihin puuttuminen pitäisi olla ensisijainen keino.

Roskaantumisen vähentämiseen pyrkii direktiivin asettama kuluttajavalistusvaatimus, joka on kaikin puolin kannatettava ja itse ongelmaan pureutuvin asia. Mikäli käytetyt tuotteet lajiteltaisiin käytön jälkeen keräykseen oikein, ympäristön roskaantumisongelmaa ei olisi. Sovellusalaan kuuluvat kosteuspyyhkeet ovat marginaalinen tuoteryhmä Suomessa ja niiden osuus roskasta on Suomessa hyvin pieni, minkä vuoksi kuluttajavalistus olisi tuottajien kannalta kohtuullisin toimenpide pyrkiä vaikuttamaan asiaan.

Direktiivin implementoinnin yhtenäismarkkinoilla pitäisi olla mahdollisimman yhtenäinen, toimijoita samoin kohteleva, jotta tuottajien välinen kilpailu ei vääristy, vaikka roskaantumisen taso ja tuotteiden käyttökulttuuri eri alueilla EU:n sisällä saattavat vaihdella.

Esimerkiksi SUP-direktiivin mukainen tuottaja on joko valmistaja tai EU-maahantuoja, joka saattaa tuotteen ensikertaa markkinoille - tämä eroaa jätelain mukaisesta määritelmästä. Jätelain määritelmien tulisi olla yhtenevät EU-lainsäädännön kanssa.

Tarkempia perusteluja joihin kohtiin annetaan lausunnon muissa kohdissa (47 f §).

Luku 3 (Nykytila ja sen arviointi)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 4 (Ehdotukset ja niiden vaikutukset)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 5 (Muut toteuttamismuutokset)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 8 (Lakia alemman asteinen sääntely)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Luku 12 (Suhde perustuslakiin ja säätämisyhteistyö)

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Jätelain muutosehdotus

6 § (Muut määritelmät) + pykäläkohtaiset perustelut

-

24 a § (Markkinavalvonta) + pykäläkohtaiset perustelut

-

25 § (Muut valvontaviranomaiset) + pykäläkohtaiset perustelut

-

46 § (Tuottajan vastuu jätehuollosta ja sen kustannuksista) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 a § (Tuottajan kustannusvastuu tietyistä kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 b § (Kustannusvastuun piiriin kuuluvat alueet) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 c § (Kustannusvastuun toteuttamiseksi tarvittavien tuoteryhmäkohtaisten korvausten määrittäminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 d § (Tuoteryhmäkohtaisten korvausten maksaminen kunnille) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 e § (Tuoteryhmäkohtaisten korvausten tarkistaminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

47 f § (Kustannusvastuun jakaminen samaa tuoteryhmää edustavien eri tuottajayhteisöjen sekä tuottajien kesken) + pykäläkohtaiset perustelut

Euroopan komissio julkaisi keväällä 2021 ohjeet SUP-direktiivin sovellusalasta. Kosteuspyyhkeiden osalta sovellusalan ulkopuolelle jäävät lyocellista ja viskoosista valmistetut tuotteet. Jäsenyrityksiltämme tehdyn selvityksemme mukaan (jäsenyrityksemme kattavat n. 80 % alan markkinoista) sovellusalaan kuuluvat kosteuspyyhkeet ovat jo tällä hetkellä hyvin pieni tuoteryhmä Suomessa. SUP-direktiivin yksi tavoite on vähentää direktiivin sovellusalueeseen kuuluvien tuotteiden valmistusta EU:ssa. Selvityksemme mukaan moni yritys on siirtymässä tai on jo siirtynyt pois näistä materiaaleista. Lisäksi merkintävaatimuksista on annettu oma komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2020/2151, jonka mukaan kaikki SUP-direktiivin sovellusalaan kuuluvat tuotteet pitää merkitä asianmukaisilla varoituksilla. Merkinnät ohjaavat osaltaan kuluttajia laittamaan käytetyn tuotteen roskakoriin ja pyrkivät näin vaikuttamaan roskaantumisen vähentymiseen.

Tuoteryhmän marginaalisuudesta kertoo myös se, ettei nyt lausunnolla olevan hallituksen esityksen Top20 -roskien listalta löydy kosteuspyyhkeitä (s. 20, Taulukko 3: Yleisimpien rantaroskien ja SUP-tuoteryhmien vertailu). Lopullinen kustannusjako perustuu vuonna 2022 tehtävän roskien koostumusselvityksen tuloksiin. Syksyllä 2021 tehdyn koostumusselvityksen menetelmäkehityksen yhteydessä tehdyn alustavan roskaantumisselvityksen mukaan kosteuspyyhkeiden osuus maasta kerättävästä roskasta on 0,15 % (osuus roskien kappalemäärästä). Tästäkään ei voida aukottomasti

sanoa, että kaikki tuotteet ovat sääntelyyn kuuluvaa materiaalia, koska lajittelija ei pysty silmämääräisesti arvioimaan kosteuspyyhkeissä käytettyä materiaalia ja kuten todettu aiemmin, kaikki materiaalit eivät kuulu sovellusalaan.

Mikäli 2022 tehtävä varsinainen selvitystyö osoittaa, ettei kosteuspyyhkeitä löydy maasta roskana, pitää tämä pystyä huomioimaan tuottajavastuukustannuksissa. Myös tuottajayhteisön perustamisvaatimusta pitää pystyä arvioimaan uudelleen tarpeen mukaan. Jätepuitedirektiivin 2008/98/EY artiklassa 8 (3.) todetaan: Laajennettua tuottajan vastuuta soveltaessaan jäsenvaltioiden on otettava huomioon tekninen toteutettavuus ja taloudellinen hyväksyttävyyys sekä ympäristöä, ihmisten terveyttä ja yhteiskuntaa koskevat kokonaisvaikutukset sekä otettava huomioon tarve varmistaa sisämarkkinoiden moitteeton toiminta. Jos toimijoita on vähän, eikä käytännössä näitä tuotteita (tässä tapauksessa kosteuspyyhkeitä) löydy roskana, pitää tästä pystyä poikkeamaan, koska tällainen järjestelmä ei ole toteutettavissa kohtuullisin edellytyksin.

48 § (Tuottajavastuun piiriin kuuluvat tuotteet ja tuottajat) + pykäläkohtaiset perustelut

-

49 § (Käytöstä poistettavien tuotteiden vastaanotto ja kuljetus) + pykäläkohtaiset perustelut

-

51 § (Tuottajan tiedotus- ja neuvontavelvollisuus) + pykäläkohtaiset perustelut

-

53 a § (Tuottajan omaoverta) + pykäläkohtaiset perustelut

-

62 § (Tuottajayhteisöön liittymisen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

66 a § (Tuottajan tai muun toimijan valtuutettu edustaja) + pykäläkohtaiset perustelut

-

69 § (Juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän velvollisuudet) + pykäläkohtaiset perustelut

-

128 § (Tuottajavastuuta koskevan rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen) + pykäläkohtaiset perustelut

-

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset + niiden perustelut

-

Merenkulun ympäristönsuojelulain muutosehdotus

3 § (Jätteiden vastaanottojärjestelyt satamassa) + pykäläkohtaiset perustelut

-

Voimaantulosäännös + sen perustelut

-

Muita esitykseen liittyviä asioita

Voitte kirjoittaa kommenttinne alla olevaan tekstikenttään

-

Karjomaa Sari
Kosmetiikka- ja hygieniateollisuus ry